

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba B Limba sârbă maternă

Model

Bilet

(Прочитајте текст наглас.)

Хајдук Вељко Петровић, „војвода крајински и комадант неготински”, један је од највећих јунака из Првог српског устанка. О његовим животу написао је биографију (житије) Вук Караџић. И сам учесник у устанку, Вук је Хајдук – Вељка лично познавао, па је о њему приповедао занимљиво, живописно, истинито.

Према Вуковом уметничком сведочењу, Вељко је био у свему изузетна личност. Отишао је у хајдуке јер није могао да трпи да га бије господар коме је задоцнио да зготови вечеру. У јатацима је, тобоже као обочан човек, пошао у најам да чува овце код неког човека, и противно хајдучком реду, тамо се оженио. И касније, као хајдучки старешина, понашањем и поступцима ишао је мимо других, па се, иако је појунаштву потпуно заслужио, сам прогласио за господара. Користољубиве војводе, завидљивце и клеветнике је презирао. Волео је јунаштво и са Турцима је ратовао другачије него остали: обично је ударао на препад. Ни смрт му није била као код других устаника. Овај одломак из Житија Ајдук – Вељка Петровића говори о Вељковој одбрани Неготина и Крајине од Турака и његовој погибији 1813 године.

(Вук Стефановић Караџић, Житије Ајдук – Вељка Петровића)

- а) Уочи особине које красе Хајдук Вељка као јунака.
- б) Испричајте горенаведени текст.
- в) Наведи особине по којима се Вељко одликује као изузетна личност.